

2014



TROMSØ
HAVN





INNHold

Havnedirektøren har ordet	3
Oversikt over virksomheten	4
Sikkerhet og bærekraft	16
Marked og utvikling	20
Årsregnskap	24
Fakta og høydepunkter	34
Forkortelser	39



Havnedirektøren har ordet

2014 har vært både spennende og utfordrende. Det er en glede å kunne presentere et økonomisk resultat som ble bedre enn forventet.

Året ble avsluttet med varierende signaler fra olje- og gassnæringen, men både fiskeri- og cruiseaktivitetene har en stabil og god utvikling. Det vil også i framtiden være svingninger i de ulike markedene vi jobber i. Vi har stor tro på at olje- og gassaktiviteten vil øke i årene framover, noe som vil ha betydning for Tromsø.

Etter at Miljøverndepartementet stadfestet reguleringsplanen for Prostneset, har det vært jobbet for å videreutvikle terminalprosjektet. Tromsø havnestyre besluttet i mars å gjennomføre utbyggingen av terminalen etter samspillsmodellen, noe som innebærer et tett samarbeid mellom tiltakshaver, arkitekt og entreprenør. Prosessen er godt i gang, og målet er at det skal foretas en investeringsbeslutning i andre kvartal 2015 og byggestart i siste halvdel av 2015.

Første byggetrinn på Grøtsund havn- og industriområde ble avsluttet før årsskiftet og gjennomført innenfor budsjettammen. Det har gjennom hele året vært jobbet for å få bedriftsetableringer og skape aktivitet på området. Nye feltutbygginger vil komme i årene framover, og vi er godt forberedt til å konkurrere om oppdrag.

Antall besøkende fartøy har vært noe lavere enn fjoråret. Dette skyldes i hovedsak kanselleringer av hurtigbåtanløp og at godsruuten mellom Bodø og Tromsø med MS Tege ble innstilt på slutten av 2013.

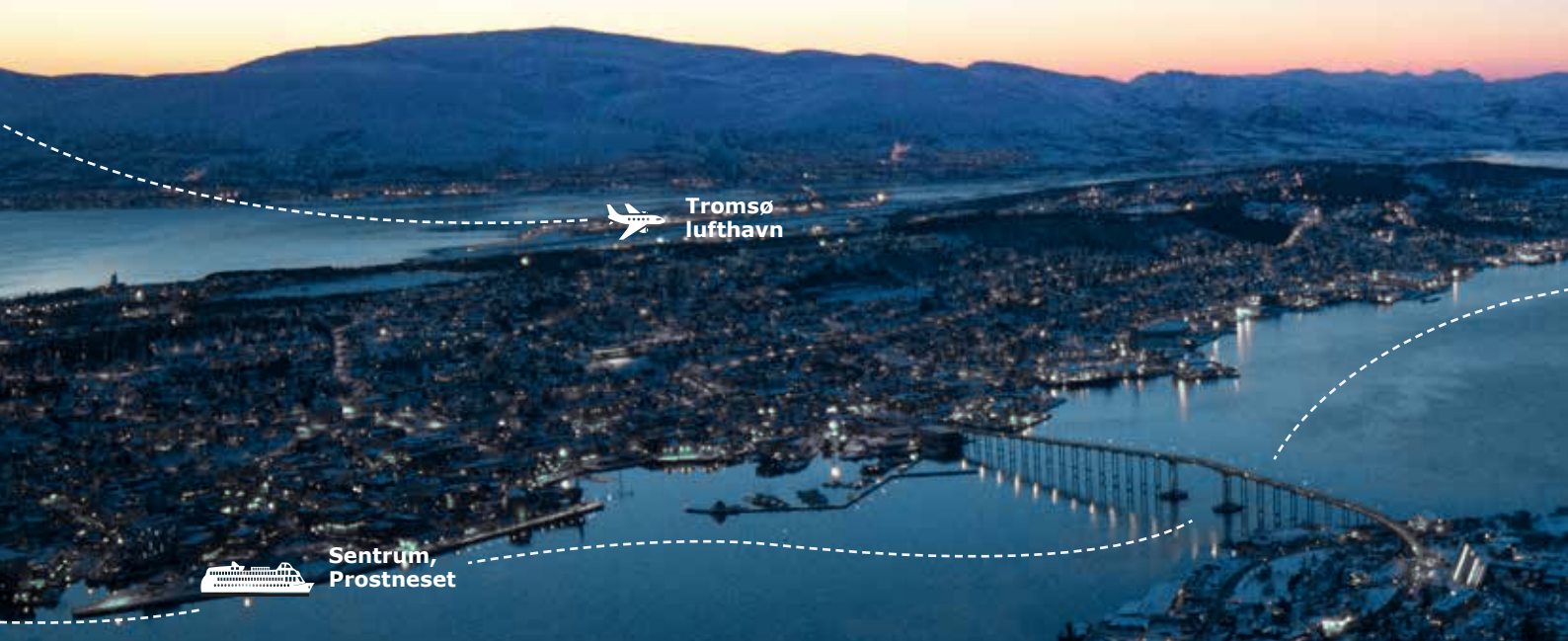
Antall anløp av fiskefartøy har vært stabilt. Tromsø Havn har stort fokus på å utvikle attraktiv infrastruktur for fiskerinæringen, og realiseringen av de nye fiskerihavnfunksjonene har en svært høy prioritet i de kommende årene.

Offshoretrafikken har vært relativt lav, noe som skyldes en lavere aktivitet i Barentshavet og Norskehavet generelt sammenlignet med 2013.

Cruisetrafikken har hatt en god utvikling de siste årene. En nylig undersøkelse foretatt av Innovasjon Norge viser at cruiseaktiviteten er en viktig faktor i den nasjonale reiselivssatsingen. Tromsø Havn fikk testet beredskapen i forhold til ISPS-regimet midt i den travleste cruisesesongen ved at nasjonale myndigheter hevet sikkerhetsnivået. Vår organisasjon håndterte denne situasjonen på en profesjonell og tillitsvekkende måte, noe som viser at det er kvalitet i alle ledd.

Vi avslutter året med en sterk finansiell posisjon, noe som gjør Tromsø Havn godt rustet til å møte mulighetene i framtiden. Vårt viktigste mål er å skape verdier for vår eier, noe som preger Tromsø Havns dyktige medarbeidere gjennom deres daglige arbeid.

Halvar Pettersen
Havnedirektør



Oversikt over virksomheten

Vår virksomhet

Vi er Norges største fiskerihavn, et viktig logistikknutepunkt i arktiske strøk og en av landets største cruisehavner. Ved å møte framtidens industrikrav på en fleksibel måte, har vi som mål å være den foretrukne havn for olje- og gassindustrien i nord.

Tromsø Havn har ansvaret for utviklingen av de maritime næringsaktivitetene i Tromsø kommunes sjøområde. Vi skal sørge for en rasjonell og effektiv

havnedrift, føre oppsyn med trafikken i sjøområdet og forvalte verdiene med sikte på en best mulig utnyttelse for våre kunder og vår eier.

Tromsø Havn er eid av Tromsø kommune. Vi er kommunens havnefaglige organ og skal ivareta administrative og forvaltningsmessige oppgaver.





Etikk og verdier

Våre etiske retningslinjer og verdier utgjør grunnlaget for hvordan vi skal drive og utvikle Tromsø Havn.

Tromsø Havn legger stor vekt på å ha en høy etisk standard. Vi forventer at våre samarbeidspartnere skal ha en etisk standard som er sammenfallende med vår.

Våre verdier uttrykker drivkraften i Tromsø Havn på sitt beste. Verdiene er kjernen i vårt styrings- og ledelsessystem. De veileder oss i hvordan vi arbeider, opptre og samarbeider.



MODIG

- Være ambisiøse og stimulere til innovative løsninger
- Stille krav til hverandre og være en pådriver til forretningsutvikling
- Være forutseende og utnytte muligheter
- Våge det ukjente og utfordre tradisjonelt tankesett
- Forstå og håndtere risiko

OMTENKSOM

- Drive samfunnsansvarlig forretningsdrift
- Skape verdier og la så mange som mulig nyte godt av fordelene
- Forebygge ulykker
- Vise respekt, gjøre andre bedre og bidra til et godt arbeidsmiljø
- Handle innenfor loven og våre egne etiske retningslinjer

TROVERDIG

- Vise engasjement, utholdenhet og gjennomføre som lovet
- Være sannferdige og opptre med integritet
- Kommunisere presist, gi og ta imot konstruktive tilbakemeldinger
- Drive målrettet kompetanseutvikling og kompetanseheving
- Innhente informasjon som gir grunnlag for gode beslutninger



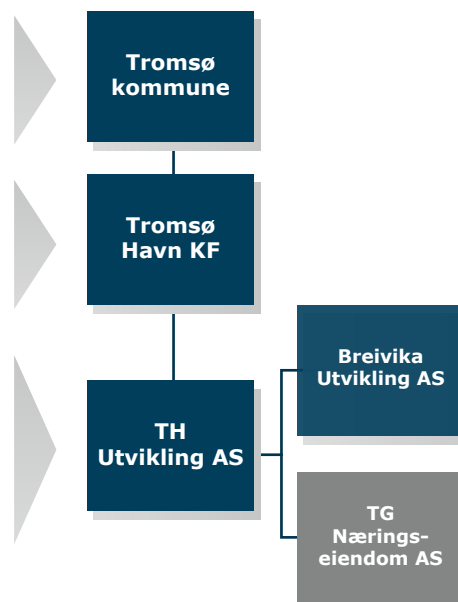
Foto: Yngve Olsen Sæbbe

Eierstruktur

Tromsø kommune eier Tromsø Havn KF, som igjen eier TH Utvikling AS. For å få en mer effektiv og markedsorientert drift, har vi i 2014 omdannet selskap og endret selskapsstrukturen.

Tromsø Havnelager AS og Terminalgata AS er fusjonert, og det nye selskapet har fått navnet TH Utvikling AS. Selskapet eies 100 prosent av Tromsø Havn KF. TH Utvikling AS har som formål å eie og forvalte fast eiendom i Breivika havneområde.

KS Tromsø Havnelager AS & Co har endret selskapsform fra kommandittselskap til aksjeselskap og har fått navnet Breivika Utvikling AS. ANS Engrossenter H1 og ANS Engrossenter H1A har endret selskapsform fra ansvarlig selskap til aksjeselskap og har fått navnet TG Næringseiendom AS. TH Utvikling AS er 100 % eier av både Breivika Utvikling AS og TG Næringseiendom AS.



Styring og ledelse

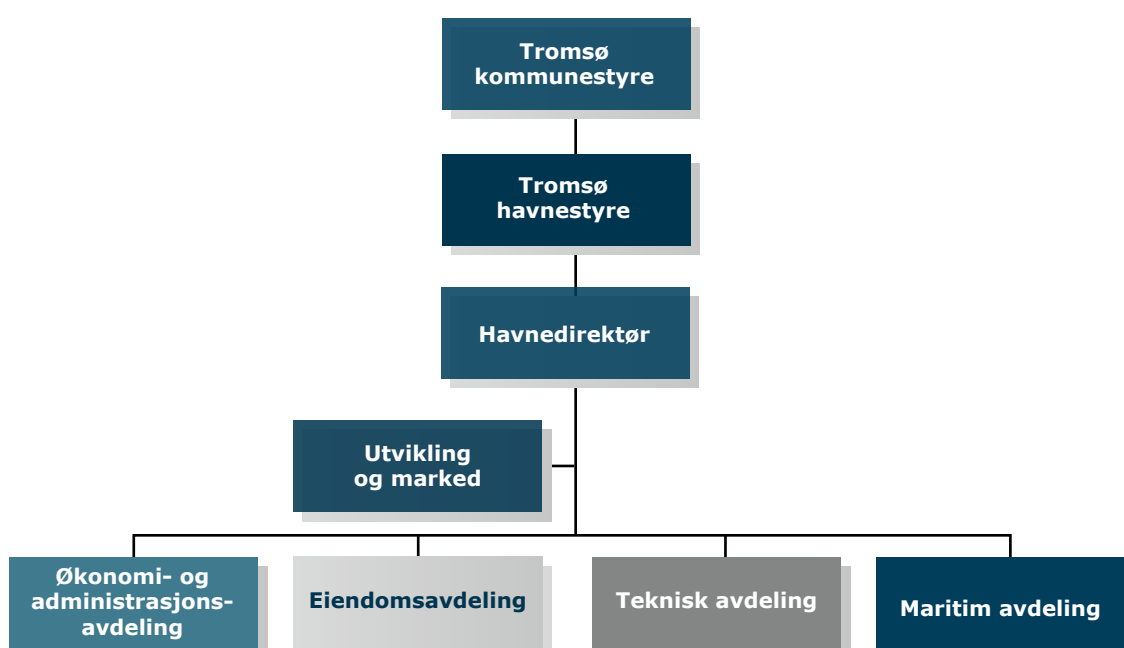
Vi mener at den beste måten for å nå vår målsetning og sikre langsiktig verdiskapning for våre eier, våre kunder og samfunnet, er gjennom verdibasert ledelse, strenge etiske krav og en bedriftskultur som verdsetter personlig integritet.

Tromsø kommunestyre er Tromsø Havns øverste organ. Tromsø Havn ledes av Tromsø havnestyre. Den daglige ledelsen av havna utøves av havnedirektøren.

Tromsø havnestyre har ansvar for å etablere kontrollsystem og sikre at virksomheten drives i samsvar med foretakets verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Styret setter mål for finansiell struktur og vedtar selskapets planer og budsjetter. Saker av stor strategisk eller økonomisk betydning for virksomheten behandles i styret.

Havnestyret består av medlemmer valgt av eieren og de ansatte.



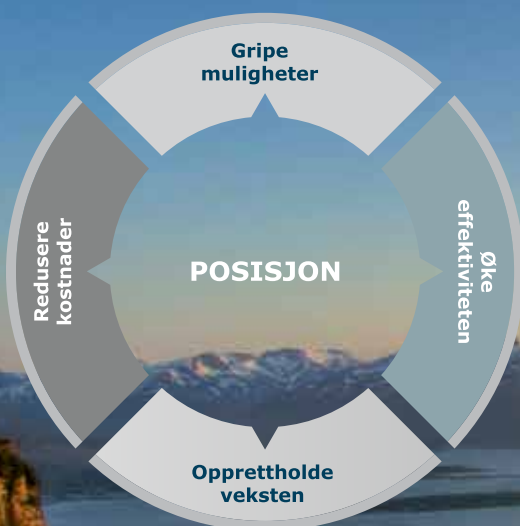
Tromsø havnestyre er valgt for perioden 2012–2015 og består per 31. desember 2014 av følgende medlemmer:

- Frid Einarsdotter Fossbakk, leder, Tromsø kommune
- Jan Blomseth, nestleder, Tromsø kommune
- Morten Willumsen, Tromsø kommune
- Kristin Røymo, Tromsø kommune
- Grete Wilsgaard, Tromsø kommune
- Knut Werner Hansen, Troms Fylkeskommune
- Arnt Hansen, ansatterepresentant
- Frode Kjersem, Kystverket, møte og talerett

Styret har avholdt 12 møter og behandlet 53 saker. I mai var styremedlemmene på studietur til Coast Center Base på Ågotnes og cruisehavna i København. Målet med turen var å få innsyn i hva som er avgjørende for bedrifter for å skape bærekraftig maritim næringsutvikling.

Havnedirektøren har ansvaret for den daglige driften og legger fram forslag til mål, strategier, tiltak og regnskap samt viktige investeringer for Tromsø havnestyre.

Ledelsen i Tromsø Havn består av havnedirektøren og fire avdelingsledere med stabs- og støttefunksjoner.



Vår konkurranseposisjon

Vår evne til å forbli konkurransedyktig er avhengig av vårt fokus på å redusere kostnader, øke effektiviteten og opprettholde veksten ved å utvikle attraktiv infrastruktur og nyskapende tjenester for våre kunder. Vår konkurranseposisjon vil også avhenge av vår evne til å gripe muligheter. Vi har kompetanse, vilje og integritet til å forbli konkurransedyktige innen alle våre virksomhetsområder.

Havneområder

Havna er lokalisert på 69 grader nord og har strategisk beliggenhet i forhold til rike naturressurser i det nordlige Norskehavet, Barentshavet, Svalbard og Nordvest-Russland.

Tromsø Havn har tre havneområder: Sentrum, Breivika og Grøtsund. Vi drifter og utvikler et samlet areal på 2 000 mål, 2 100 lengdemeter med kai og 21 000 kvadratmeter med lager- og kontorbygg. I tillegg har vi 14 500 kvadratmeter med lager- og kontorbygg som vi eier gjennom våre datterselskap.

To av våre havneområder ligger på Tromsøya: Prostneset og Breivika. Grøtsund ligger på fastlandet. Tromsøysundet skiller Tromsøya fra fastlandssiden. Sundet krysses av to veiforbindelser: Tromsøbrua og Tromsøysundtunellen. Mot vest er Sandnessundbrua forbundet til Kvaløya.

Innseiling til våre havneområder kan enten være fra yttersida inn Hekkingen, Malangen og Rystrømmen eller Kvalsundet, nordfra ned Langsundet eller Grøtsundet.





Illustrasjon: Space Group arkitekter



SENTRUMSHAVNA

Sentrumshavna ligger på østsida av Tromsøya. Hovedtyngden av passasjertrafikk foregår på Prostneset. Havneområdet er et logistikknutepunkt for reisende i bo- og arbeidsmarkedsregionen. Det er for mange det første møtet med Tromsø by.

Hurtigbåtene og Hurtigruten anløper Prostneset daglig året rundt. Nor Lines er etablert på området og tilbyr lager og terminaltjenester her.

Havneområdet er et viktig distribusjonssenter for gods som skal videresendes med Hurtigruten til Finnmark.

I tillegg til de faste anløpene er det en rekke cruiseskip og andre fartøy som legger til kai her.

Tromsøs nye knutepunkt og storstue

Byen har i lang tid hatt et stort behov for en ny passasjerterminal.

Reguleringsplanen for Prostneset ble endelig stadfestet av Miljøverndepartementet 5. juni 2013. Etter det startet arbeidet med revidering av skisseprosjektet og forprosjektet. Tromsø havnestyre har besluttet å utvikle en ny terminal på Prostneset etter spillmodellen. Anbudskonkurranse ble utlyst i juni 2014, og av 4 tilbydere vant PEAB Bjørn Bygg konkurransen. Målet er at det skal foretas en investeringsbeslutning i andre kvartal 2015, byggestart i siste halvdel av 2015 og ferdigstilling i 2017.



Terminalen blir et signalbygg både fra sjø- og land-siden. Den skal understreke stedets betydning i sjølandskapet og knyttes til resten av byen. Terminalen skal betjene Hurtigruten, hurtigbåtene, cruiseskip og regionbussene. Nye møteplasser, parker, kaipromenader og ulike publikumsrettede tilbud skal utvide sjøsidens aktivitetstilbud og øke samspillet mellom byen og havna.

Økende interesse for vintercruise

Så fremst det er mulig tildeler vi kaiplass til alle cruiseskipene i sentrum. I 2014 anløp 109 cruiseskip Tromsø hvorav 61 skip med 31 451 passasjerer la til kai på Prostneset og 48 skip med 80 190 passasjerer i Breivika. 60 prosent av passasjerene utgjorde tyskere og briter. Cruiseskip lå til kai i 10 av årets 12 måneder. De siste årene har vi hatt en fin stigning i antall cruiseanløp. Tromsø er et ettertraktet mål for cruiseturister på vinterstid.

Tromsø Havn er et aktivt medlem i det nasjonale markedsføringsselskapet Cruise Norway og i det regionale nettverket Cruise Nord-Norge og Svalbard. Det meste av utadrettede markedsaktiviteter i forhold til cruiserederi, charteroperatører, agenter og presse gjør vi sammen med dem. I 2014 har vi markedsført Tromsø på messer og vi hatt flere cruiserederi og fagpresse på visningstur i Tromsøregionen.

Gjøre indre havn attraktiv

Tromsø Havn har gjestebrygger midt i indre havn og småbåtplasser for langtidsleie på innsiden av Nordsjetéen og på Fr. Nansen Plass. 90 prosent av småbåtplassene var utleid ved årskiftet.

Indre havn er et av de viktigste byrommene i Tromsø sentrum. I området finnes spor fra både fortidens og nåtidens havnebruk og maritime aktiviteter.

I forbindelse med at Kystens Hus bygges på tomten til det som på folkemunne er kjent som «Domusbygget» ved Stortorget i sentrum, måtte det bygges ei ny kai. Denne er finansiert i fellesskap av Kystens Hus og Tromsø Havn.

Sentrumshavna skal gjøres attraktiv for havneaktiviteter, for båtlivet som møtested og sted for opplevelser, for innbyggerne og for tilreisende. Vi har gjennomført en forstudie for utviklingen av indre havn. I 2015 vil Torghuken fornyes.



Illustrasjon: Svein Holbø



BREIVIKA HAVNEOMRÅDE

Breivika havneområde ligger på østsiden av Tromsøya, 4 kilometer fra Tromsø sentrum. I denne bydelen er også UiT-Norges arktiske universitet, Universitetssykehuset i Nord-Norge, Breivika videregående skole og Tromsø internasjonale skole lokalisert.

Hovedtyngden av godsaktiviteter foregår i Breivika. Havneområdet tilbyr terminaltjenester for effektiv håndtering og lagring av alle typer gods. Både Bring Logistics, Post Nord, Schenker og Lars Holm Shipping er lokalisert her. Breivika er et distribusjons-senter for gods som skal sendes til og fra Finnmark og Svalbard. I 2014 er det registrert 100 000 kjøretøybevegelser innenfor ISPS-området og transport- og logistikkaktørene utgjør en betydelig del.

Effektiv logistikk

Breivika er et viktig knutepunkt for veinettet i byen, hvor Tromsøysundtunnelen, Europavei 8 fra fastlandssiden, Breivatunnelen fra sentrum, Fylkesvei 862 fra Tromsø lufthavn, Langnes, Kvaløya og Fylkesvei 59 fra Nord-Tromsøya møtes.

Den høye trafikkaktiviteten i bydelen gir knapphet i trafikksystemet. Optimal veitilknytning til Breivika havneområde er svært viktig for å kunne legge til rette for effektive logistikkstrømmer.

Havneområdet er gitt riksvegtilknytning gjennom Nasjonal transportplan. Ved Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2014-2023 ble det vedtatt å fullfinansiere en ny veitilknytning til havneområdet. Midlene er avsatt for perioden 2017-2018.



Foto: Yngve Olsen Sæbbe

Statens vegvesen har startet med et forprosjekt for bygging av en 4-felts vei fra rundkjøringen ved sykehuset til rundkjøringen ved Gimle.

Det er en nedgang i lastet og losset tonn gods i 2014 sammenlignet med 2013. Årsaken er kanselleringer av hurtigbåtanløp og at godsruuten mellom Bodø og Tromsø med MS Tege ble nedlagt på slutten av 2013. De siste årene har 2 av 3 faste godsruiter blitt nedlagt. I skrivende stund er det kun en fast godsroute som trafikkerer mellom Tromsø og Svalbard.

Utvikling av nye fiskerihavnfunksjoner

Aktiviteter innenfor fiskeri, tyngre maritime operasjoner og cruise foregår også i Breivika. En rekke bedrifter som tilbyr et bredt spekter av tjenester til den maritime næringen er å finne på området.

Fiskefartøy er fortsatt den fartøygruppen som besøker Tromsø oftest. En betydelig andel av anløpene er fra russiske fiskefartøy. Fisk er den varetypen det lastes og losses mest av.

På bakgrunn av konsekvensutredningen som ble foretatt av hele havnestrukturen i Breivika i 1998 og reguleringsplanen som ble godkjent i 2008, har vi startet arbeidet med å lage et forslag til detaljreguleringsplan for ei ny fiskerihavn i Breivika nord. Gjennom flere år har vi fylt ut og klargjort området.

I oktober inviterte vi sammen med Næringsforeningen i Tromsøregionen til et orienteringsmøte om utviklingen knyttet til fiskerinæringen i regionen, og de planer Tromsø Havn med samarbeidspartnere har i Breivika nord.

Nytt mottaksanlegg for avfall

Tromsø Havn har for tiden 100 leietakere på våre havneområder. De fleste er lokalisert i Breivika. Dette er aktører som leier direkte av oss eller som framleier. Gjennom året har vi arbeidet med oppfølging og forhandling av nye leiekontrakter. Vi har også fått noen nye leietakere. I august åpnet Perpetuum Miljø et nytt mottaksanlegg for brukt olje, sloppvann og septik. Anlegget består av fire tanker med samlet kapasitet på 700 m³. Det er lagt rørledning fra anlegget og fram til kai. Løsningen er dimensjonert for at fartøy skal kunne levere avfall raskt, effektivt og sikkert.

De siste årene har vi optimalisert eiendomsporteføljen vår for å forbedre verdiskapningen. I 2014 gjennomførte vi salg av et areal på 20 000 m² i Breivika nord til Troms fylkeskommune. Vi har også solgt et areal på 10 000 m² i Breivika til Norgesgruppen.



GRØTSUND HAVN- OG INDUSTRIOMRÅDE

Grøtsund havn- og industriområde ligger på fastlandssiden, nord for sentrum. Rundt 12 kilometer nord for Tromsøbrua.

For at Norge og Nord-Norge skal være internasjonalt konkurransedyktige i nordområdene, har Tromsø Havn bygd ut Grøtsund havne- og industriområde. Målet er at Grøtsund skal være forsyningsbase for lagring og transport av varer og utstyr til felt i lete-, utbyggings- og driftsfase. Her skal det også tilbys tjenester som reparasjon og vedlikehold på bore-rigger, fartøy og undervannsutstyr.

Første byggetrinn ferdig

I 2006 kjøpte Tromsø Havn Grøtsund fort fra Staten ved Forsvarsbygg Skifte Eiendom. Kommuneplanens arealdel stilte krav om at det skulle tilrettelegges for tilstrekkelig areal for næringsvirksomhet med sjøtilknytning utenfor Tromsø sentrum. På bakgrunn av konklusjonen i egnethetsstudien for lokalisering av nytt industri- og havneområde ble det utarbeidet konsekvensutredning og reguleringsplan som ble godkjent i 2007.

Området er på totalt 1500 mål. Tromsø Havn eier 920 mål land- og sjøområder og Tromsø kommune eier 580 mål landområder. I juni 2012 startet utbyggingen av første byggetrinn på Grøtsund. Det er en glede å avslutte året med at første byggetrinn står ferdig og er gjennomført innenfor budsjett-rammen på 300 millioner kroner. Byggetrinnet inkluderer en 130 meter lang kai med 22 meter dybde, lagringsareal på 93 000 kvadratmeter og en ny vei fra fylkesvei 53 og ned til området. Det er i tillegg bygd en Ro-Ro rampe. Områdebelysning og sikrings-gjerder er også montert.

Skanska Norge har vært hovedentreprenør for utbyggingsprosjektet og Faveo Prosjektledelse og Multiconsult prosjektledere. Lokalt og regionalt næringsliv er engasjerte som underentreprenører til Skanska Norge. Av 300 millioner kroner tilføres 150 millioner kroner til lokalt og regionalt næringsliv.

Byggetrinn 2 inkluderer ytterligere kaier og 255 000 m² lagringsareal. En rammesøknad for byggetrinn 2 og rivetillatelse for bygninger og bunkerser på Grøtsund er sendt til kommunen. Realisering av byggetrinn 2 avhenger av olje- og gassaktiviteten i nord.

Rikt liv på Tønsnes

I forbindelse med realisering av reguleringsplanen for området på Grøtsund er Tromsø Havn pålagt å utføre arkeologiske utgravinger og finansiere dem.

De arkeologiske utgravningene er delt inn i tre faser. De første utgravningene ble foretatt i 2008, andre i 2011 og siste i 2014. Det er gjort spennende funn som vitner om et rikt liv på Tønsnes helt tilbake til 11 000 år f.Kr. Totalt er det medgått 20 millioner kroner til de arkeologiske utgravningene.

Vilkårene for reguleringstillatelsen er imøtekommet. Det gjenstår imidlertid et lite myrområde der det ikke er foretatt utgravinger. Omfanget av kulturminnene kan ikke fastslås før myra er fjernet.



Foto: Ingrid Sommereth

Forstå behov og brukerinvolvering

Vi legger stor vekt på å forstå kundenes behov, ha kundeinnsikt og involverer brukerne i de ulike fasene av utviklingen av Grøtsund. Tromsø Havn har stor fokus på hvordan vi kan bidra til å øke kundenes verdiskapning. Som et resultat av brukerinvolvering har vi bygget en kai som er konstruert for tungløftoperasjoner med en maks punktbelastning på 150 t/m² og maks overflatetrykk på 10 tonn/m². På slutten av 2014 gjennomført vi en spørreundersøkelse blant typiske hovedkontraktører for utbygging av olje- og gassfelt i forhold til hvilke behov og krav de har til verksted- og lagerbygg, tjenester og kapasiteter. Responsen på undersøkelsen var god. Vi er godt i gang med å prosjektere en framtidig bygningsmasse.

Vi har gjennom hele året jobbet med å få bedriftsetableringer og skape aktivitet på området. En rekke oljeselskap, leverandørindustri, offentlige myndigheter og virkemiddelapparatet har vært på besøk.

For å synliggjøre Grøtsund og nordnorsk næringsliv har vi gjennom året også deltatt på en rekke messer og konferanser.

Tromsø Havn er medlem i Energiklyngen Nord og leverandørnettverket Petro Arctic. Sammen skal vi bidra til maritim næringsutvikling i nord. I desember inviterte Tromsø Havn og Petro Arctic næringslivet til et informasjonsmøte om leveringsmuligheter til Johan Castberg-feltet.

Investeringstiltak	2014
Prostneset – skisse- og forprosjekt for ny passasjerterminal	5 096 000
Breivika – restrukturering og effektivisering av ISPS-ordningen	3 226 000
Breivika nord – ferdigstillelse av område til ny fiskerihavn	3 764 000
Grøtsund – ferdigstillelse av byggetrinn 1	104 548 000
Øvrige mindre tiltak	1 020 000
Totale investeringer	117 654 000

Det er avvik mellom forbruk og revidert budsjett. Mindreforbruket er på 33,3 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak forskyvninger i framdriftsplanen for Grøtsund og forsinket overtakelse av "Domuskaia".



Sikkerhet og bærekraft

Kultur og samarbeid

Tromsø Havn er utsatt for et bredt spekter av helse-, miljø og sikkerhetsrisikoer som kan resultere i tap av mennesker og verdier. Vi gjør hele tiden vårt ytterste for å sikre sikker framkommelighet i kommunens sjøområde og en trygg og sikker drift som beskytter mennesker, miljø, samfunn, materielle verdier og konfidensiell informasjon. Vår ambisjon er å være en ledende aktør innen helse, miljø og sikkerhet.

Vår sikkerhetskultur har en forebyggende og proaktiv tilnærming til risikostyring. Vi utfører risikoanalyser for å avdekke risikoer knyttet til tiltak, aktiviteter, system eller situasjoner. Vi skal lære av hendelse og ulykker for å forhindre gjentakelse i framtiden. Det har ikke vært registrert ulykker eller større avvik i 2014.

Vi er forberedt på å håndtere situasjoner som krever øyeblikkelig handling for å redde liv og beskytte miljøet, anlegg, utstyr og eventuell tredjepart som kan bli berørt. Tromsø Havn har jevnlig øvelser.

Som havnemyndighet jobber vi tett sammen med andre myndigheter om forebygging og beredskap. Vi deltar i Fylkesmannens beredskapsråd, Politiets redningstjeneste, IUA og på øvelser med fokus på samfunnssikkerhet og krisehåndteringssystem i regi av Kystverket.

Trivsel og god helse

Tromsø Havn jobber systematisk for å forbedre arbeidsmiljøet, forhindre arbeidsulykker, arbeidsrelaterte sykdommer og sykefravær.

Tromsø Havn har i 2014 inngått en ny samarbeidsavtale med NAV om et mer inkluderende arbeidsliv (IA). IA-avtalen er gjeldende fra 2014 til 2018. Den forplikter oss til å delta aktivt i HMS- og IA-arbeidet og sette resultatmål som bidrar til å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet, bedre arbeidsmiljøet og hindre utstøting og frafall i arbeidslivet. Vi er også en deltaker i prosjektet iBedrift, en del av ordningen *Raskere tilbake*, som er regjeringens satsing på rehabilitering for mennesker som er sykemeldt.

Sykefraværet i Tromsø Havn i 2014 var på 3,48 prosent, fordelt med henholdsvis 4,86 prosent på kvinner og 2,68 prosent på menn. Dette er en økning sammenlignet med 2013, hvor sykefraværet var på 1,03 prosent. Sykefraværet følges nøye av ledere på alle nivå.

Informasjonssikring

Tromsø Havn har de siste årene jobbet mye med å øke informasjonssikkerheten. For å oppnå høyere sikkerhet rundt system og data, bedre tilgjengelighet og få mere forutsigbare IT-kostnader valgte vi i 2012 å gå over til en ASP-løsning.



Fysisk sikring

Våre havneanlegg på Prostneset, i Breivika og på Grøtsund er ISPS-godkjente. Vi gjennomfører sikkerhetstiltak som adgangskontroll, kontroll av last og overvåkning av områdene.

Tromsø Havn har i 2014 foretatt nye sårbarhetsvurderinger og utarbeidet sikkerhetsplaner for våre havneområder og de 9 private ISPS-terminalene. Alle vurderingene og planene er godkjent av Kystverket.

Vi har flyttet ISPS-området i Breivika til kaiområdet og tatt i bruk nye styringssystem. Dette har forbedret ressursbruken og hevet kvaliteten. Effektivisering av terminalene og optimal organisering er også viktig for å sikre at mer gods går sjøveien.

I juli informerte Politiets sikkerhetstjeneste om at det forelå en konkret terrortrussel mot Norge. På denne bakgrunn hevet Kystverket det maritime sikringsnivået til nivå 2 med umiddelbar virkning for alle norske havneanlegg som omfattes av den internasjonale ISPS-koden. Vi måtte umiddelbart iverksette sikringstiltak i sikkerhetsplanene for det gjeldende sikkerhetsnivået på alle våre terminaler og påse at de 9 private ISPS-terminalene overholdt dette.

I etterkant av at sikkerhetsnivået ble nedjustert til nivå 1, arrangerte Tromsø Havn et ISPS-kurs hvor vi inviterte representanter fra alle de private ISPS-terminalene, noe vi fikk svært gode tilbakemeldinger på.

Miljøarbeid

Vi skal verne miljøet. Vårt miljøarbeid fokuserer i hovedsak på energiforbruk, avfall og renovasjon, miljøgiftige stoffer, arealeffektivitet og transport.

Perpetuum Miljø har etablert et nytt mottaksanlegg for brukt olje, slopvann og septik i Breivika i 2014. Dette sikrer en mer effektiv og miljøvennlig distribusjon av avfall fra fartøy.

Tromsø Havn skal rive en rekke bygninger og bunkerser på Grøtsund og har derfor i 2014 utarbeidet miljøkartleggingsrapporter og avfallsplaner for bygningsmassen og bunkersene.

I forbindelse med utvikling av terminalen på Prostneset har vi jobbet med å sikre et helhetlig energi- og miljøaspekt i byggeprosjektet. Det vil ikke bli benyttet tømmer fra truede tresorter og materialer som forurensrer miljøet eller ødelegger den visuelle opplevelsen. Terminalen vil bli konstruert med tanke på optimal energibruk. Vi vektlegger energigjenvinning og skal gjenbruke energien fra fryse- og kjøleanlegg. Videre vil det bli etablert sjøvannsbasert varmepumpe for oppvarming i bygningene og kaiene. I forhold til avfallshåndtering blir det etablert sentraliserte ordninger som muliggjør effektiv distribusjon og sortering. Nærliggende nærings-eiendommer vil få tilbud om tilkobling til avfallshåndteringen. Vi planlegger også parkeringsplasser for sykler og ladestasjoner for elbiler.



Helhetlig styringssystem

Tromsø Havn trenger å legge mer vekt på løpende forbedringer og har derfor startet arbeidet med å etablere et mer helhetlig og effektivt styringssystem som integrerer helse, miljø og sikkerhet. Vi ser stor merverdi i at en tredjepart objektivt evaluerer våre styringssystem, rapporterer funn og dokumenterer resultatene i form av sertifikat. I tillegg er det nødvendig at vi imøtekommer de kravene som stilles av kunder. Formidling av hvordan vi håndterer risiko, er også avgjørende for å skape tillit og trygghet hos kunder og samarbeidspartnere.

Tromsø Havn skal bli sertifisert innenfor standardene ISO 9001:2015 Kvalitetsstyring, ISO 14001:2015 Miljøstyring og ISO 45001:2015 Arbeidsmiljøstyring. Vi skal også bli registrert i leverandørregisteret, Achilles, som brukes av petroleumsindustrien. Målet er at vi skal være sertifisert og Achilles-registrert i løpet av 2015.

Dialog og formidling

Tromsø Havn legger stor vekt på å ha og dialog med skoler og utdanningsinstitusjoner. Vi har også i 2014 arbeidet med å styrke samarbeidet med skoler og utdanningsinstitusjoner. Vi har delt kunnskap og holdt en rekke foredrag i ulike fora og på konferanser.

På slutten av 2012 tok Tromsø Havn initiativ til å arrangere Energy on the Loose i Tromsø. Med oss på laget fikk vi en rekke aktører: Statoil, Dong Energy, North Energy, Aker Solutions, Kongsberg Satellite Services, Akvaplan-niva, UiT Norges arktiske universitet og Nordnorsk vitensenter.

Energy on the Loose er rettet mot skoleelever på 9. trinn. Målet er å informere ungdommene om nærings- og samfunnsutviklingen i nord, i tillegg til å vise utdannings- og jobbmuligheter som landsdelen kan by på innen olje- og gassindustrien, fornybar energi og miljø, sikkerhet og beredskap.

I 2013 ble Energy on the Loose arrangert i Tromsø, i 2014 i Tromsø og Harstad. I 2015 skal arrangementet gå av stabelen i Tromsø, Alta, Harstad og Svolvær. Energy on the Loose har fått nasjonal oppmerksomhet, og i august presenterte aktørene arrangementet for Olje- og energidepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Lokal verdiskapning

Vi skal gi lokale bedrifter muligheten til å delta i utviklingen. Det har direkte innvirkning på den lokale økonomien, det skaper arbeidsplasser og forsterker lokal kapasitet og kompetanse.

Vi har i løpet av 2014 involvert en rekke bedrifter i utviklingen av terminalen på Prostneset, ny fiskerihavn i Breivika nord og Grøtsund havn- og industriområde.

Mennesker og utvikling

Våre etiske retningslinjer og verdier utgjør grunnlaget for hvordan vi skal drive og utvikle foretaket. For at vi skal lykkes i å nå våre mål, er det vår hovedprioritet å skape et stimulerende arbeidsmiljø og gi de ansatte gode muligheter for faglig og personlig



utvikling. Vi arbeider for å oppnå dette gjennom å utvikle en sterk, verdibasert presentasjonskultur, tydelige ledelsesprinsipper og et effektivt styrings-system, men vi trenger å bli enda bedre. I Tromsø Havn er måten vi arbeider på like viktig som målene vi når.

Vi søker å belønne medarbeidere med utgangspunkt i prestasjoner. Tromsø Havn skal gi belønninger som tiltrekker og motiverer de rette menneskene. Det skal være like muligheter for alle og vi fremmer mangfold blant våre medarbeidere.

Per 31.12 2014 har Tromsø Havn 27 ansatte, hvorav 10 er kvinner. Kvinneandelen utgjør 37 prosent.

God nabo

Vi er opptatt av å være en god nabo i lokalsamfunnet. Reindrifta benytter deler av området på Grøtsund til flytteleie. I 2014 har Tromsø Havn jobbet sammen med Tromsø kommune og reindrifta om å finne en god løsning på flytting av flytteleia til Vågnes.

I forbindelse med utbyggingen av Grøtsund havn- og industriområde har vi lagt stor vekt på å ha en aktiv dialog med naboene. Vi setter stor pris på den verdien det har hatt for oss å ha dette samarbeidet.

På slutten av 2011 inngikk vi en sponsoravtale med IL Ulfstind for perioden 2012-2015. Ulfstind er et idrettslag i nærområdet til Grøtsund havn- og industriområde. Vi ønsker å være med på å skape glede og stolthet blant barn og unge.

Interessegrupper

Vi bruker mye tid på å bygge nære relasjoner til de som berøres av våre aktiviteter; som samfunn, partnere, bedrifter, myndigheter og kunder. Vi mener at mange bærekraftsspørsmål er komplekse og løses best i samarbeid med andre.

Vi deltar i offentlige debatter og kampanjer omkring en rekke tema, fra lover og regelverk som gjelder havner, til spørsmål om å få mer godstrafikk over fra vei til sjø og sjøtransportens vilkår. Eksempel på dette er *Velg Sjøveien*, en nasjonal kampanje i regi av rederier, havner og organisasjoner innen sjøtransport. Det ble arrangert logistikkonferanser i 15 ulike havner fra mai til oktober i 2014.

Vi samarbeider med myndighetene gjennom direkte kontakt og gjennom vårt medlemskap i KS Bedrift.

Samarbeidspartnere

Tromsø Havn samarbeider med mange partnere. Vi har stor fokus på at våre partnere tilfredsstiller vår etiske standard, etterlever våre verdier og oppfyller våre krav til leverandører når det gjelder HMS- og kvalitetsstyringssystem.

Vi baserer innkjøpene våre på anbudskonkurranser og prinsippene om åpenhet og lik behandling av tilbydere.



Marked og utvikling

Markedsutsikter

Syklusen i markedene vi jobber i, er avhengig av tilbud og etterspørsel. Det er markedskreftene som er avgjørende, men utviklingene i markedene påvirkes også av en rekke andre makroøkonomiske forhold som handelsmønstre, volum, politikk og teknologisk utvikling.

SJØTRANSPORTENS STORE FORTRINN

Norge står overfor utfordringer innen transport og logistikk i forhold til det å få en optimal kombinasjon av ulike transportmetoder. Nærskipsfarten som går langs norskekysten og til og fra havner i Europa taper markedsandeler.

Langs norskekysten er sjøtransporten avgjørende for å holde hjulene i gang for både norsk industri og norske arbeidsplasser. Sammenlignet med andre transportformer, er sjøtransportens store fortrinn at den kan transportere store volum over lange distanser til en lav pris med mindre energibruk og klimautslipp.

Det finnes flere lyspunkter for nærskipsfarten. Utviklingen innen informasjons- og kommunikasjontechnologi, globalisering av økonomisk virksomhet og miljøhensyn trekker alle i retning av økt bruk av nærskipsfart. Disse faktorene har innvirkning på hvordan bedrifter planlegger sin logistikk, noe som igjen vil påvirke skipsfarten. Havnene må imøtekomme krav og finne sin plass i den intermodale transportkjeden.

Effektiv lastehåndtering er helt avgjørende for å kunne konkurrere med landbasert transport. Fokus

på lasthåndtering er derfor viktig for å kunne effektivisere havnetiden. Innovative og nyskapende konsepter vil forhåpentligvis se dagens lys.

Det er vanskelig å komme med noen klare framtidsbilder av skipstrafikken i Arktis med angivelse av trafikkvolum og år. I følge Utenriksdepartementet sin rapport Økt skipsfart i Polhavet – muligheter og utfordringer for Norge vil destinasjonstrafikken i høy grad drevet av utvinning og utskiping av ressurser fra Arktis.

ØKT SKIPSFART I ARKTIS

Stor etterspørselen etter fossilt brensel setter Arktis på kartet for mange oljeselskap. Til tross for lav oljepris, svak kronekurs og nedgang i den europeiske økonomien i 2014 er vi optimister i forhold til framtidsutsiktene for nordnorsk olje- og gassindustri.

Alta-funnet som Lundin gjorde i 2014 kan bli gjennombruddet som trengs for å få til en ny utbygging i Barentshavet.

Nord-Norge merker ringvirkningene fra utbyggingene av Goliat og Aasta Hansteen. Det bygges også ut i Nordvest-Russland på Jamal-halvøya og i Karahavet. Det er store muligheter for at norske havner får ta del i denne utviklingen.

Petroleumsvirksomhet har potensial til å bli den viktigste drivkraften for økt skipsfart i Arktis i de kommende årene. I følge rapporten Petro Foresight – 2030, som er utarbeidet av Rystad Energy, forventes det at de totale investerings- og operasjonskostnadene i Nord-Norge vil bli over 170 milliarder kroner



Foto: Nils H. Opsahl

innen 2030. De regionale leveransene vil utgjøre 25 prosent av de totale innkjøpene fra oljeselskapene. Det forventes en høy borevirksomhet i nord med opp til 5-7 rigger årlig fram til 2020. I letefasen vil den maritime offshoresektoren og skipsfartsnæringen kunne dekke store behov for frakt av tungt utstyr inn og ut av regionen, samt det økte behovet for seismikkskyting, leteboring og forsynings- og støttefunksjoner. Økt olje- og gassaktivitet vil også utløse nye behov for baser og basetjenester.

FISKERIENE ER DRIVKRAFT FOR UTVIKLING

Fiskerivirksomhet utgjør en stor del av den maritime aktiviteten i arktiske farvann. Flere viktige fiskebestander oppholder seg i de nordlige havområdene og nær kysten om vinteren. Norge har en moderne og differensiert fiskeflåte som både fisker langs kysten og i de nordlige havområdene. I tillegg opererer en stor internasjonal fiskeflåte i Barentshavet og i norsk fiskerisone inklusive vernesonen ved Svalbard. De siste årene har det vært en økning i antall anløp fra norsk- og utenlandsk havfiskeflåte. Det er spesielt mange russiske fartøy som benytter seg av Tromsøs gode tjenestetilbud.

I følge Sjømatrådet eksporterte Norge sjømat for 69 milliarder kroner i 2014 og satte dermed ny rekord. Norge har aldri eksportert mer torsk. Fortsatt bærekraftig forvaltning av de rike fiskebestandene i nord vil være viktig både i forhold til nasjonal verdiskaping og forhold til et sterkt fiskerimiljø. Fiskeriene er i tillegg en viktig drivkraft for annen næringsaktivitet som forsyningstjenester, kjøle- og frysetransporter, redskapstjenester og maritime mekaniske tjenester.

CRUISE ÅRET RUNDT

Cruise er den ferieformen som vokser raskest. Norge er Europas fjerde største cruisedestinasjon og i 2014 var det nesten 2,7 millioner cruisepassasjerer fordelt på 2 000 anløp som gjestet 35 norske cruisehavner. En nylig undersøkelse foretatt av Innovasjon Norge viser at cruiseaktiviteten er en viktig faktor i den nasjonale reiselivssatsingen. Det er økende interesse for vintercruise. Nord-Norge og Tromsø er et ettertraktet mål for cruiseturister. Vintercruise ligger ofte til kai i 2 døgn, noe som resulterer i at passasjerene bruker en større del av byens og regionens aktivitetstilbud og severdigheter.

I årene som kommer vil færre cruiseskip anløpe byen, men skipene blir større og har flere passasjerer ombord.

Majoriteten av cruisepassasjerene ønsker å reise på et cruise som varer i 5-7 dager. De lange seilingsdistansene fra Sentral-Europa til Nord-Norge og Svalbard er en utfordring for cruiserederiene. Reisetiden kan reduseres ved å foreta snuavsnittsoperasjoner i nord.

KLIMA- OG MILJØOVERVÅKNING

Tromsø spiller en betydelig rolle innfor både havforskning, polarforskning og overvåkning av nordområdene.

Samspillet mellom de mange aktørene når det gjelder koordinering og kontroll, krever et økt fokus. Det er mange aktører som skal koordineres i forhold til beredskapsarbeidet i nord. Det er behov for å kartlegge behov og finne gode løsninger.



Bedriftsstrategi

Det er store forventninger til Tromsø Havn fra nasjonale, regionale og lokale myndigheter, næringsliv og kunder.

Tromsø Havn har også i 2014 hatt fokus på langsiktig og strategisk utvikling av våre virksomhetsområder.

SIKKERHET OG MILJØ

Vår overordnede strategi er basert på flere komponenter. Sikker framkommelighet i kommunens sjøområde og en trygg og sikker drift, er vår øverste prioritet både på kort og lang sikt.

Måten vi leverer på er like viktig som hva vi leverer. Tromsø Havns mål er null skader på mennesker. Vi har stort fokus på å forbedre HMS-resultatene innenfor to områder; risikostyring og det å forenkle styringssystemene.

Vi skal ta hensyn til miljøet og samfunnet. Når det gjelder miljøinnsats, har vi satt oss mål å bli den ledende havn i å verne miljøet mot forurensning.

Vi har også stort fokus på arbeidsmiljø. Vi tror at verdibasert prestasjonskultur og klare etiske retningslinjer er den beste måten å oppnå avkastning for vår eier, noe som igjen kommer kundene og samfunnet til gode.

VEKST OG VERDISKAPNING

Tromsø Havns vekststrategi er basert på å videreutvikle vår kjernevirksomhet innenfor rammen av regjeringens nordområdestrategi.

For å lykkes framover skal vi fokusere på følgende:

- Opprettholde vår posisjon som Norges største fiskerihavn
- Opprettholde vår posisjon som en av Norges største cruisehavner
- Styrke Tromsø som det største logistikknutepunktet i arktiske strøk
- Være en plattform for forskningsaktiviteter og tokter i Arktis
- Bygge en posisjon som den ledende havn for petroleumsindustrien i nord
- Stimulere til utvikling av lokale nettverk og samarbeid for å skape innovasjon og konkurransekraft
- Fortsette med porteføljeforvaltning som sikrer verdiskapning
- Utnytte vår kompetanse til å åpne nye muligheter for langsiktig verdiskapning

Nærhet til våre målgrupper og samarbeid om utvikling av optimal infrastruktur og tjenester står sentralt. Strategisk relasjonsbygging er en forutsetning for å lykkes. Vi må finne samarbeidspartnere som gir oss tilgang til komplementære ressurser, og vi må søke kompetanseheving og kompetanseutvikling.



Foto: Lars Åke Andersen



VISJON

Creating the Arctic Future

MÅL

Eiernes verdier skal økes gjennom driftsmessige forbedringer, og ved å bruke foretakets kompetanse til å utvikle attraktiv infrastruktur og tjenester for kunder, næringsliv og samfunn som bidrar til at Norge, Nord-Norge og Tromsø er nasjonalt og internasjonalt konkurransedyktige i nordområdene.

STERK FINANSIELL POSISJON

Ressursanslag, rammer og takt for næringsutvikling i Arktis er forbundet med betydelig usikkerhet. Vi tror imidlertid at utsiktene i markedene vi jobber i, er robuste de neste årene, og at Tromsø Havn er godt rustet til å håndtere makroøkonomisk turbulens.

Vi har stort fokus på å ha en sterk balanse, en attraktiv og lønnsom portefølje og et lavt kostnadsnivå. Dette har gjort at Tromsø Havn har en sterk finansiell posisjon og en fleksibilitet til å fortsette å investere på lang sikt.

Aktiv porteføljeforvaltning er å reinvestere eiendeler i porteføljen vår på en måte som forbedrer veksten, risikoen og lønnsomheten til Tromsø Havn. Kjøp og salg av eiendommer gir oss muligheten til enten å få tilgang til og/eller å vokse innenfor kjernevirksomheten, samt avslutte ikke-kjernevirksomhet. Inntektene fra salg kan brukes til å styrke balansen eller overskuddet kan brukes til finansiering av ny infrastruktur.

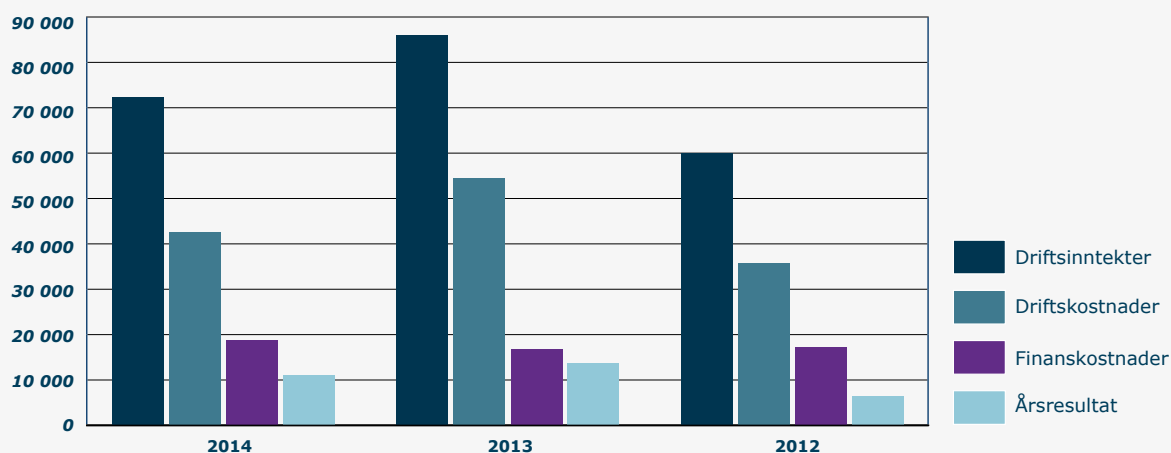
Vår eksisterende portefølje gir oss en solid posisjon for å oppnå våre vekstambisjoner, men vi må kontinuerlig søke muligheter for å styrke vår finansielle posisjon ytterligere. Vi vil fortsette å balansere kort-siktige mot langsiktige mål og lokale mot globale perspektiver.



Årsregnskap

Økonomisk utvikling

RESULTATUTVIKLING 2012 – 2013 (tall i hele tusen)

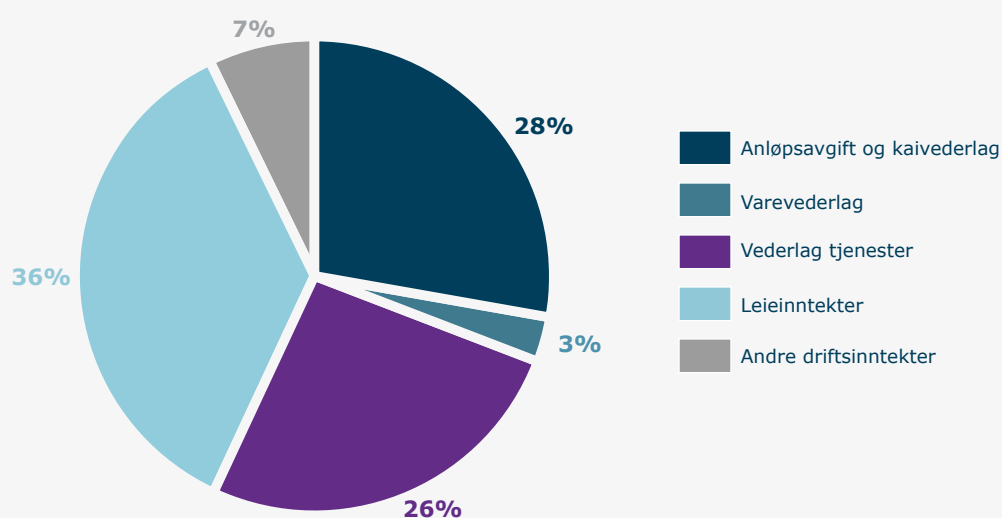


Tromsø Havns driftsinntekter utgjorde 71,9 millioner kroner i 2014. Dette er en nedgang på 16,2 prosent sammenlignet med 2013. Driftskostnadene utgjorde 60,4 millioner kroner i 2014 og viste en nedgang på 12,9 prosent. Nedgang i driftsinntekter og driftskostnader skyldes tjeneste- og logistikkleveranser som ikke har vært en del av aktiviteten i 2014.

Netto driftsresultat er 10,9 millioner kroner i 2014 mot 13,9 million kroner i 2013. Etter bruk av tidligere års mindreforbruk, overføring til investeringstiltak og avsetninger, ga dette et regnskapsmessig mindreforbruk på 8,8 millioner kroner i 2014.



DRIFTSINNTEKTER 2014



RESULTAT AV DRIFTEN

Resultat av driften i prosent	2014	2013	2012
	10%	16%	11%

Resultatgraden er et mål på hvor stort driftsresultatet er i forhold til omsetning.

LIKVIDITETSGRAD

Likviditetsgrad 1	2014	2013	2012
	6%	8%	4%

Likviditetsgrad 1 måler Tromsø Havns evne til å dekke sine betalingsforpliktelser etter hvert som disse forfaller.

TOTALRENTABILITET

Totalrentabilitet	2014	2013	2012
	3,3%	4%	4%

Totalrentabiliteten beregner avkastningen vi har hatt på kapitalen vi har anskaffet.

Resultat

	2014	2013
Driftsinntekter		
Havnevederlag og avgifter	22 631 407	20 794 153
Leieinntekter	26 120 402	26 202 138
Andre inntekter	23 173 073	38 872 631
Sum driftsinntekter	71 924 882	85 868 922
Driftskostnader		
Lønn, inkludert sosiale utgifter	18 982 011	19 181 691
Andre driftsutgifter	23 180 499	35 423 316
Avskrivninger	18 330 485	14 880 242
Sum driftskostnader	60 492 995	69 485 249
Brutto driftsresultat	11 431 887	16 383 673
Finansinntekter og kostnader		
Renteinntekter	2 883 218	3 515 240
Rentetuetutgifter	10 033 119	8 161 530
Netto finanskostnader	7 149 901	4 646 290
Avdrag på lån	10 887 844	12 678 506
Utlån	750 000	
Motpost avskrivninger	18 330 485	14 880 242
Netto driftsresultat	10 974 627	13 939 119
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk		3 374 265
Overført til investeringsregnskapet	5 374 462	
Avsetning til disposisjonsfond	7 156 069	6 874 415
Regnskapsmessig mindre forbruk	8 883 066	10 438 969

Investering

	2014	2013
Investering		
Sum nybygg og nyanlegg	112 279 604	139 233 636
Sum utstyr og maskiner	5 374 462	681 551
Sum aksjer		600 000
Avsetning til investeringsfond		2 122 300
Sum investeringer	117 654 066	142 637 487
Finansiering		
Overføring fra driftsregnskapet	5 374 462	
Salg av varige driftsmidler og fast eiendom	41 400 400	27 245 000
Tilskudd		50 000 000
Avkorting tilskudd		-5 149 259
Refusjon/innbyte		25 000
Bruk av lån	5 096 002	12 220 219
Bruk av ubrukte lånemidler	65 783 202	58 174 227
Bruk av fond		
Udisponert fra tidligere år		122 300
Sum finansiering	117 654 066	142 637 487
Udekket (+)/udisponert (-)	0	0

Balanse

EIENDELER	2014	2013
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	869 048 202	771 548 888
Utstyr, maskiner og transportmidler	7 756 403	9 054 750
Aksjer og andeler	1 452 500	1 464 509
Utlån	750 000	
Kapitalinnskudd		500 000
Pensjonsmidler	33 226 608	30 591 785
Sum anleggsmidler	912 233 713	813 159 932
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	40 547 902	64 696 062
Kasse og bankinnskudd	113 354 040	122 143 232
Sum omløpsmidler	153 901 942	186 839 294
Sum eiendeler	1 066 135 655	999 999 226
GJELD OG EGENKAPITAL	2014	2013
Egenkapital		
Fond	44 850 933	37 694 864
Regnskapsmessig mindreforbruk	8 883 066	10 438 969
Udisponert i investeringsregnskapet		
Kapitalkonto	419 857 157	382 991 547
Sum egenkapital	473 591 156	431 125 380
Langsiktig gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	524 435 572	511 340 357
Pensjonsforpliktelse	37 392 210	34 158 457
Sum langsiktig gjeld	561 827 782	545 498 814
Kortsiktig gjeld		
Diverse kortsiktig gjeld	30 716 717	23 375 032
Sum kortsiktig gjeld	30 716 717	23 375 032
Sum gjeld og egenkapital	1 066 135 655	999 999 226



Noter

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPP

Regnskapet er ført i henhold til forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak av 24.8.2006. Årsregnskapet består av driftregnskap, investeringsregnskap, balanse og noter. Anordningsprinsippet er lagt til grunn for periodiseringer i regnskapet. I tillegg følges andre grunnleggende regnskapsprinsipper og god kommunal regnskapsskikk.

Vi avlegger regnskapet etter rapporteringsforskriften KOSTRA.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler avskrives og føres mot kapitalkonto i balanse-regnskapet. Avskrivningene er ført inn i driften før brutto driftsresultat og motpostert før netto driftsresultat. I driftsregnskapet føres avdrag på lån i stedet for avskrivninger. Vi har foretatt avskrivninger av anleggsmidlene i 2014 med 18,3 millioner kroner.

OVERSIKT OVER FASTE EIENDOMMER OG MASKINER PER 31.12.2013

	Havne-areal	Sikkerhets-tiltak	Kaier og jetéer	Bygninger	Miljø-opprydding	Maskiner, biler og båter
Bokført verdi per 01.01.14	293 587 653	4 892 490	303 043 365	41 445 972	128 579 385	9 054 747
Årets tilgang	81 671 246	4 354 410	25 512 357	5 096 002		1 020 052
Årets avgang			609 292	2 513 320		
Bokført verdi	375 258 899	9 246 900	327 946 430	44 028 654	128 579 385	10 074 799
Årets avskrivninger	386 695	627 303	11 080 959	3 917 130		2 318 398
Årets nedskrivninger						
Bokført verdi per 31.12.13	374 872 204	8 619 597	316 865 417	40 111 524	128 579 385	7 756 401
Økonomisk levetid	40 år	20 år	10-40 år	10-50 år		5-10 år
Avskrivningsplan	Linær	Linær	Linær	Linær		Linær

AKSJER OG ANDELER I ANDRE SELSKAP

	Selskapets aksjekapital	Eierandel %	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi
TH Utvikling AS	100 000	100	100	707 200
Cruice Norway AS	608 000	6,5	20	20 000
Polarporten AS	1 452 000	1	10	10 000
Prostneset Utvikling AS	1 200 000	50	1000	605 000
Boligbyggelaget Nord			2	300
Stiftelsen Tromsø International School				50 000
Visit Tromsø AS	330 000	17	55	60 000
Sum				1 452 500



Foto: Lars Åke Andersen

PENSJONER

Foretaket har en kollektiv pensjonsordning. Samlede forpliktelser er vurdert opp mot samlede pensjonsmidler i pensjonsordningen. Ved verdsettelsen av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser brukes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Arbeidsgiveravgift er kostnadsført basert på innbetalt pensjonspremie.

ÅRETS NETTO PENSJONSKOSTNAD

Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 905 321
Rentekostnader av påløpt pensjonsforpliktelser	1 369 940
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(1 438 882)
Administrasjonskostnader	272 921
Netto pensjonskostnad	2 109 300

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert permieavvik

	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser
Faktiske midler/forpliktelse per 1.1.14	(30 099 698)	34 685 042
Estimerte midler/forpliktelse per 1.1.14	30 591 775	(33 897 309)
Estimatavvik per 1.1.14	(492 077)	787 733
Estimatavvik fra tidligere år	0	0
Estimatavvik fra i år	(492 077)	787 733
Akkumulert estimatavvik per 31.12.14	0	0

AVSETNING OG BRUK AV FOND**Disposisjonsfond**

	2014	2013
Disposisjonsfond per 1.1.14	24 715 360	17 840 945
Avsatt i driftsregnskapet	7 156 069	6 874 415
Bruk av fond		
Disposisjonsfond per 31.12.14	31 871 429	24 715 360

Ubundne kapitalfond

	2014	2013
Ubundne kapitalfond per 1.1.14	12 979 504	10 857 204
Avsatt i investeringsregnskap		2 122 300
Bruk av fond		
Kapitalfond per 31.12.14	12 979 504	12 979 504

ENDRING I ARBEIDSKAPITAL

Balanseregnskapet	31.12.2014	31.12.2013	Endring
Omløpsmidler	153 901 941	186 839 294	
Kortsiktig gjeld	30 716 718	23 375 032	
Sum arbeidskapital	123 185 223	163 464 262	-40 297 039
Drifts- og investeringsregnskapet	2014		Sum
Anskaffelse av midler:			
Inntekter driftsregnskap	72 490 711		
Inntekter investeringsregnskap	41 400 401		
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	75 391 011		
Sum anskaffelse av midler	189 282 123		189 282 123
Anvendelse av midler:			
Utgifter driftsregnskap	42 728 339		
Utgifter investeringsregnskap	117 654 066		
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	23 299 552		
Sum anvendelse av midler	183 681 957		183 681 957
Anskaffelse anvendelse av midler			5 600 166
Endring ubrukte lånemidler (økning+/-reduksjon-)			-45 879 203
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap			-40 279 039
Endring i arbeidskapital i balansen			-40 279 039
Differanse			0

ENDRINGER PÅ KAPITALKONTO

Kapitalkonto per 01.01.14	2014	2013
Sum anleggsmidler	912 233 714	813 159 931
- Langsiktig gjeld	561 827 782	545 498 813
+ Ubrukte lånemidler	69 451 225	115 330 428
Kapitalkonto per 31.12.14	419 857 157	382 991 547



Finansiell risikostyring

Tromsø Havn er utsatt for en rekke risikofaktorer som kan påvirke vår finansielle utvikling.

Foretakets risikostyring inkluderer å identifisere, evaluere og styre risiko i alle våre aktiviteter ved hjelp av en helhetlig tilnærming.

MARKEDSRISIKO

Tromsø Havn påvirkes av en rekke makroøkonomiske forhold som handelsmønster, volum, politikk og teknologisk utvikling. Prisisiko er risikoen for svingninger i prisen på våre tjenester. I 2014 har vi hatt en liten reduksjon i antall anløp, godsmengder over havna og tjenesteleveranser. Dette har resultert i fall i inntekter sammenlignet med 2013. Vi løper også prisisiko i forhold til svingninger i prisen på utleie av næringseiendom. For å redusere prisisikoen inngår vi langsiktige kontrakter med våre leietakere. Foretaket har svært lav eksponering mot prisisiko på egenkapital investert i andre selskap. Både på eiendels- og gjeldssiden er foretaket eksponert for rentesvingninger som påvirker kontantstrømmene. Renterisikoen styres ved hjelp av forskjellige typer avtaler. 41 prosent av gjeldsporteføljen til Tromsø Havn er sikret ved fast rente og rentesikringskontrakter.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at foretaket ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. For å sikre at Tromsø Havn til enhver tid har tilgjengelige midler til å dekke finansielle forpliktelser, har vi klare og fastsatte overordnede retningslinjer for risikorammer, organisering og ansvarsforhold, risikomåling og prognoser, stresstester, rutiner for overvåkning av etterlevelsen av retningslinjene, styre- og ledelsesrapportering og uavhengige kontroller.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at foretakets kunder ikke overholder sine forpliktelser og dermed påfører foretaket finansielle tap. Sentrale elementer fra foretakets styring av kredittrisiko inkluderer; retningslinjer for kredittrisiko, kredittmandater, intern kredittvurderingsprosess, tapsberegninger og kontinuerlig overvåkning og håndtering av kreditteksponering. Vi benytter flere instrumenter for å redusere eller kontrollere kredittrisiko som bankgaranti, forskuddsinnbetalinger og kontant depositum.



Tromsø kommunestyre

Uttalelse om særregnskapet

Vi har revidert særregnskapet for Tromsø Havn KF som viser et netto driftsresultat på kr 10.974.627,- og et regnskapsmessig mindre forbruk på kr 8.883.066,-. Særregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for særregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide særregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et særregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette særregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at særregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i særregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at særregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foretakets utarbeidelse av et særregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av særregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er særregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tromsø Havn KF per 31. desember 2014, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Besøks- og postadresse:	Avdelingskontor:	Telefon:	Organisasjonsnummer:
Sjøgt. 3 9405 HARSTAD post@komrevnord.no	Tromsø, Finnsnes, Narvik, Sortland, Storslett www.komrevnord.no	77 04 14 00	986 574 689

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om særbudsjett

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for særregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i særregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om særregnskapet er konsistente med særregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av særregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Harstad, den 8. april 2015


Elsa Saghaug
oppdragsansvarlig revisor



Fakta og høydepunkter

Trafikkutvikling

ANTALL ANLØP 2009 – 2014

År	Innenriks	Utenriks	Sum anløp	Brutto tonnasje
2009	5 693	1 475	7 168	16 505 000
2010	5 883	1 548	7 431	16 940 000
2011	6 002	1 849	7 851	16 914 000
2012	6 181	1 888	8 069	19 297 080
2013	6 164	1 840	8 004	19 388 771
2014	6 161	1 700	7 861	18 976 391

ANTALL ANLØP ETTER SKIPSTYPE 2012 – 2014

Skipstype	Innenriks	Utenriks	Antall 2014	Antall 2013	Antall 2012
Lasteskip	393	453	846	1 015	1 058
Bulkskip	803	91	894	886	897
Tankskip	56	58	114	110	126
Hurtigruter	695		695	692	702
Hurtigbåter	1 620		1 620	1 716	1 873
Cruiseskip	2	110	112	104	112
Fiskefartøy	1 795	738	2 533	2 524	2 376
Redningsfartøy	71	2	73	68	76
Orlogsfartøy	126	7	133	102	148
Stats- og forskningsfartøy	76	56	132	117	108
Offshore	5	25	30	36	26
Fritisbåter	95	55	150	114	108
Andre fartøy	424	105	529	520	459
Totalt	6 161	1 700	7 861	8 004	8 069



ANTALL CRUISESKIP 2009 – 2014

År	Antall anløp	Brutto tonnasje	Anntall passasjerer
2009	90	3 031 817	78 269
2010	92	3 339 180	85 397
2011	82	2 976 606	75 002
2012	112	4 251 554	105 490
2013	104	4 421 071	108 681
2014	112	4 404 942	111 631

GODSMENGDER ETTER VARETYPER (i tonn) 2012 – 2014

Varegruppe	Innenriks 2014		Utenriks 2014		Sum	Sum	Sum
	Losset	Lastet	Losset	Lastet	2014	2013	2012
Olje	278 493	2	2 862		281 357	299 808	366 559
Fisk	154 628	70 442	55 100	109 480	389 650	494 748	531 366
Sand, stein, asphalt	233 720	22	2 000		235 742	254 333	255 918
Stykkegoods	103 722	33 299	160	15	137 196	174 661	189 673
Sum	770 563	103 765	60 122	109 495	1 043 945	1 223 550	1 343 516

Januar

Et blikk tilbake...

Februar

STUDIETUR

Studietur til Kristiansund og Nordmøre Havn og Vestbase

BESØK

Besøk av finske bedrifter som vil satse i nord-områdene

SESONGSTART

Årets cruisesesong starter

BESØK

Innovasjon Norge på besøk på Grøtsund

OMVISNING

Oljeselskap på omvisning på Grøtsund

Mars

BESØK

Besøk av Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

SALG

Selger Nord-Norge på verdens største cruise-messe i Miami

FERDIG RAMPE

Ro-ro rampen på Grøtsund ferdig

NY TERMINAL

Beslutter å bygge terminal på Prostneset

OMVISNING

Leverandør-industrien på omvisning på Grøtsund

FISKERIMESSE

Vi deltar på fiskerimessa i Murmansk

April

VERT

Vertskap for cruiserederi

BESØK

Oljeselskap på besøk på Grøtsund

OMVISNING

Troms Fylkeskommune og Tromsø kommune på omvisning på Grøtsund

ENERGY ON THE LOOSE

Energy on the Loose går av stabelen

BESØK

Olje- og energidepartementet på besøk på Grøtsund

STUDIETUR

Studietur til Coast Center Base på Ågotnes og cruisehavna i København

SESONGÅPNING

MV «Albatros» med 850 passasjerer ombord åpner sommersesongen

Mai

PRESSEKONFERANSE

Inviterer til pressekonferanse for å presentere Prostneset, Tromsøs nye knutepunkt og storstue

ARKEOLOGISK UTGRAVING

Siste del av de arkeologiske utgravningene på Tønsnes starter

TRAVEL CRUISEDAG

Sommerens travleste cruisedag med 4 cruiseskip

Juni

Juli

August

September

Oktober

November

Desember

VG LISTA
VG lista på Prostneset

SJØVEIEN
Turistene kommer sjøveien

NORDNORSK SOMMER
Byen er full av cruisegjester som vil oppleve nordnorsk sommer

MOTTAKS-ANLEGG
Perpetuum åpner nytt mottaksanlegg for avfall i Breivika

ONS STAVANGER
Selger inn Tromsø og knytter kontakter under ONS i Stavanger

NOR-FISHING
Selger inn Tromsø under Nor-Fishing i Trondheim

VISNINGSTUR
Arrangerer visningstur for cruiserederi og presse

BESØK
Oljeselskap på besøk på Grøtsund

DIALOGMØTE
Arrangerer dialogmøte om utvikling av ny fiskerihavn

BESØK
Besøk av driftsavdelingen til Stockholms Hamnar

GARDEMOEN
Messestand på Transport og logistikk på Gardemoen

FLYTTER GJERDER
Flytter ISPS-gjerdene i Breivika ned på kaia

VELGER PEAB
Velger PEAB - Bjørn Bygg som entreprenør for bygging av ny terminal på Prostneset

INFOMØTE
Arrangerer informasjonsmøte om leveranse-muligheter til Johan Castberg

FØRSTE BYGGETRINN
Første byggetrinn på Grøtsund ferdig

JULEFERIE I HAVNA
27 fiskefartøy på juleferie i havna

FEIRER JUL
Fred. Olsens Black Watch feirer jul i Tromsø

2014

Fakta 2014



KAIER

Sentrum

Kailengde: 1140 m

Kaidybde: 3 - 8,5 m



Breivika

Kailengde: 754 m

Kaidybde: 7,5 - 18 m



Grøtsund

Kailengde: 130 m

Kaidybde: 22 m



AREAL



2 000 mål



KONTOR- OG LAGERBYGG



34 500 m²



ANTALL FARTØYANLØP



7 861



GODSMENGDER OVER HAVNA



1 043 945 tonn



ANTALL CRUISEANLØP



109



ANTALL FISKEFARTØYANLØP



2 533



ANTALL CRUISEPASSASJERER



112 000

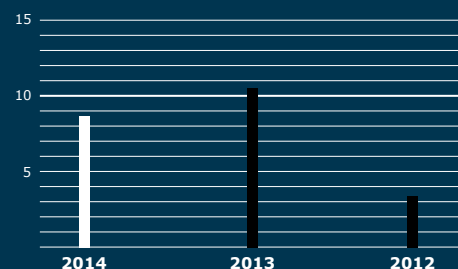


ÅRSRESULTAT (tusen NOK)

8 883

10 439

3 374



Forkortelser

ASP	Application Service Provider
ESA	EFTA Surveillance Authority
HMS	Helse, Miljø og Sikkerhet
ISO	International Organization for Standardization
IUA	Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning
ISPS Code	International Ship and Port Facility Security Code EFTA
KOSTRA	Kommune Stat Rapportering
LNG	Liquefied Natural Gas
OHSAS	Occupational Health and Safety Assessments Series
RSO	Recognized Security Organization
Ro-Ro	Roll-on Roll-off





TROMSØ
HAVN

Tromsø Havn
Kirkegata 1, Postboks 392
9254 Tromsø

www.tromso.havn.no